

Pedagogisch Beleid Zandhofje

Inleiding

Zodra ouders hun kind naar een kinderopvang brengen, delen ouders en leidsters een gedeelte van de opvoeding met elkaar. Aangezien over opvoeding heel verschillend gedacht kan worden, willen we met dit pedagogisch beleidsplan laten zien wat u van ons mag verwachten en welke opvoedingsdoelen we nastreven.

Het pedagogisch beleidsplan gaat met name in op de 4 competenties uit de Wet kinderopvang, waar alle kinderdagverblijven vanaf 2005 mee te maken hebben: emotionele veiligheid, persoonlijke competenties, sociale competenties en de overdracht van normen en waarden.

Niet in de laatste plaats is dit plan bedoeld voor onze leidsters. Zij hebben in de regel houvast aan een uitgesproken pedagogische visie in de dagelijkse praktijk. Het zorgt voor een gelijkgestemde aanpak door de verschillende leidsters. En dit zorgt weer voor meer duidelijkheid voor de kinderen. Erg belangrijk, want dat geeft de kinderen een veilig en vertrouwd gevoel.

Wij streven ernaar om dit plan actueel te houden, afgestemd op de laatste ontwikkelingen in de kinderopvang en onze ervaringen uit de praktijk.

INHOUDSOPGAVE

1. Onze visie op de ontwikkeling van kinderen

1.1 Pedagogische vuistregels

2. Pedagogisch werkplan

2.1 Emotionele veiligheid

2.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

2.3 het ontwikkelen van sociale competenties

2.4 Het eigen maken van normen en waarden

2.5 Mentorschap

2.6 Structureel volgen van de ontwikkeling

2.7 problemen in de ontwikkeling

3. De groepen

3.1 Babygroep

3.2 Peutergroep

3.3 Dagindeling

3.4 Verlaten van eigen groep

3.5 Wanneer op de nieuwe stamgroep

3.6 Groepsinrichting

3.7 Beroepskracht-kind-ratio

3.8 Ziektebeleid

3.9 Feesten en rituelen

4. het team Team

4.1 aanstellingsbeleid

4.2 overleg en interne communicatie

4.3 roostering en parttime werken

5. Contacten met Ouders

5.1 privacy

5.2 plaatsingsbeleid

5.3 kennismakingsgesprek en rondleiding

5.4 Wanneer

5.5 mededelingenbord

5.6 oudercommissie

5.7 klachtenbehandeling

6. Hygiëne en veiligheid

7. Achterwacht

8. Vierogenprincipe

1 Onze visie op de ontwikkeling van kinderen

Het is belangrijk dat een kind zich kan ontwikkelen tot een evenwichtig mens met een eigen identiteit en eigen kwaliteiten. Dit evenwicht wordt tot stand gebracht door situaties te creëren die ervoor zorgen dat het kind zich prettig voelt, vertrouwen heeft in eigen kunnen, voor zichzelf op durft te komen, respect ontwikkelt voor zichzelf en voor anderen, zelfstandig is en sociaal vaardig. Dit proberen we te bereiken door:

- Het bieden van een gevoel van veiligheid en vertrouwen.
- Het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden.
- Het bevorderen van persoonlijke kwaliteiten.
- Het bevorderen van sociale vaardigheden.
- Het bieden van mogelijkheden om waarden en normen eigen te maken.

Hiervoor moeten we de volgende pedagogische vuistregels in acht te nemen:

1.1 Pedagogische vuistregels

Om onze visie te kunnen bewerkstelligen is het belangrijk als we de volgende vuistregels in acht nemen:

- Veiligheid is het belangrijkste gevoel dat een leidster een kind moet bieden.

Veiligheid en geborgenheid worden geboden door goed te reageren op de behoeften van een kind. Belangrijke handvaten zijn: troosten, knuffelen, luisteren en communiceren.

- Kinderen moet een basis geboden worden voor wat betreft hun zelfvertrouwen; hun gevoel voor eigenwaarde (positieve response) en het respectvol met elkaar omgaan. Een

kind dient serieus genomen te worden.

- Er moet structuur geboden worden aan kinderen in de vorm van een overzichtelijke dagindeling en vaste rituelen rond het afscheid nemen, eten en slapen. Er moet een afwisselend aanbod van activiteiten aangeboden worden. Daarom gebruiken we ook de methode Peuterplein. In deze methode wordt gewerkt met thema's waarin alle ontwikkelingsgebieden in de vorm van uitdagende activiteiten aan bod komen.

- Het is belangrijk dat de opbouw van de dag bestaat uit rustige- en uit drukke momenten, van sociale- en individuele activiteiten, die elkaar afwisselen.

- Een kind neemt gedrag van volwassenen over. De leidster is met haar gedrag een voortdurend voorbeeld.

-Elke dag wordt er aan tafel liedjes gezongen en voorgelezen.

- (Creatieve) Activiteiten zijn bedoeld om kinderen bezig te laten zijn met materialen, zonder dat daar altijd direct kant en klare werkjes uit voort hoeven te komen.

- Elk kind moet onvoorwaardelijk geaccepteerd worden zoals het is. Er mogen geen favoriete kinderen aan de ene kant zijn en kinderen die afgewezen worden aan de andere kant.
- De zelfstandigheid en zelfredzaamheid van kinderen vergroten o.a. door het zelf oplossen van een probleem(pje) en zelf aankleden, opruimen enz.
- Het signaleren en uitwisselen van ervaringen met de ouders, zodat ouders goed op de hoogte zijn hoe het met hun kind gaat op het kinderdagverblijf.
- 'Straf' het gedrag, niet het kind. Prijs het gewenste gedrag.
- Activiteiten zijn op vrijwillige basis, als kinderen niet mee willen doen hoeft dit niet. Zij worden wel gestimuleerd mee te doen.
- Consequent zijn is het uitgangspunt, niet streng zijn. Er worden grenzen aan kinderen gesteld, deze hebben te maken met veiligheid en met de omgang met elkaar.
- Er mag geen sprake zijn van fysiek of verbaal geweld tegen kinderen.
- Er moet worden ingegrepen door de groepsleidster wanneer een kind of een groep kinderen een ander kind pest.
- Uitgangspunt is niet alleen het individuele contact tussen volwassene en kind, maar óók de groep en de kinderen onderling. Door het regelmatig opsplitsen van de groep, kan er aan een kleinere (leeftijds)groep aandacht gegeven worden.
- Baby's weten (net als peuters) wat ze willen en kunnen goed aangeven waar ze behoefte aan hebben. De groepsleidster moet die signalen opvangen en op een goede manier uitleggen. Dit kan naarmate je het kind beter leert kennen.
- Bij huilen is het belangrijk 'echt' aandacht te geven aan een baby en niet alleen maar te sussen met speen of fles. Onder 'echt' aandacht geven wordt verstaan: oogcontact maken, vast houden, knuffelen, rustgevend praten etc.
- Bij baby's is het erg belangrijk dat de groepsleidsters het dagritme aanhouden, precies zoals dat thuis gaat.

2. Pedagogisch werkplan

Dit hoofdstuk vormt de praktische invulling van het pedagogisch beleid, zoals in het vorige hoofdstuk beschreven. Hierbij leggen we de nadruk op de vier basisdoelen: emotionele veiligheid, persoonlijke competenties, sociale competenties en de overdracht van normen en waarden.

2.1 Emotionele veiligheid

In een kinderverblijf gaat het niet alleen om de structurele veiligheid van de kinderen, even zo belangrijk is de emotionele veiligheid die de opvang moet bieden. Het gaat erom dat de kinderen zich prettig voelen en zichzelf durven te zijn. Het bieden van emotionele veiligheid wordt als de belangrijkste van de vier opvoedingsdoelen gezien. Wanneer een kind zich niet thuis voelt in de groep zal het zich niet of zeer moeilijk verder ontwikkelen op gebied van persoonlijke- en sociale competenties.

De emotionele veiligheid wordt geboden door:

Herkenbaarheid van de ruimte: Omdat we zo kleinschalig zijn, kennen de kinderen de ruimte van hun stamgroep goed. Ook de rest van het huis en de buitenspeelplaats zijn heel vertrouwd voor de kinderen. Dit huiselijke karakter zorgt voor warmte en geborgenheid binnen de opvang en draagt zo bij aan de emotionele veiligheid.

Pedagogisch medewerkers: Het team van Zandhofje bestaat uit de houdster, een groep vaste krachten en stagiaires. De kinderen kennen door de kleinschaligheid (twee groepen) alle medewerkers. De medewerkers staan op een vaste groep, maar zijn als het nodig is flexibel inzetbaar. Zo zullen ze ook weleens op de andere groep staan. Op deze manier hebben de kinderen altijd een leidster op de groep die ze goed kennen. De kinderen zien dus steeds dezelfde mensen. Kinderen kunnen zich hierdoor sneller hechten en vaste gezichten zijn van belang voor de emotionele veiligheid

Andere kinderen op de groep: Kinderen komen op vast dagen en kennen elkaar, dit geeft een vertrouwd gevoel. De meeste kinderen komen uit de wijk Wittevrouwen en komen elkaar buiten de opvang ook regelmatig tegen.

Invulling van de dag: Op ons kinderverblijf wordt structuur in de dag aangebracht, zo krijgen de kinderen inzicht in wat er nog komen gaat de rest van de dag. Bij afwijking van het vaste ritme is het van belang om dit ook te verwoorden naar de kinderen. Zo weten de kinderen waarom er wordt afgeweken van het vaste programma. Ook onderdeel van die vaste structuur is dat alle kinderen die slapen een vast bedje hebben.

De manier waarop je kinderen benadert: Naast de dagindeling is ook het aangeven van grenzen van belang. Kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar zijn voortdurend ontdekkend bezig, waarbij niet alles is toegestaan. Uitproberen waar de grenzen liggen is vanzelfsprekend bij kinderen. Er zijn bepaalde regels nodig waar

de kinderen zich aan moeten houden om een gevoel van veiligheid en rust te bieden in de groep. Wij spreken de kinderen op ooghoogte aan en spreken op een rustige toon. Op deze manier worden de kinderen het meest bereikt. De kinderen voelen zich minder aangevallen en overvallen, waardoor je hen beter kunt aangeven waarom iets niet kan of mag.

Respect hebben voor verschillen tussen kinderen: Aan het begin van de dag wordt er altijd aan de kinderen (of de ouders) gevraagd hoe het met het kind is. Naast gevoelens herkennen en erkennen bij kinderen is ook het respect voor verschillen tussen kinderen een punt dat niet vergeten mag worden. Zo zal het ene kind graag luisteren en het andere graag praten, het ene kind graag knutselen en het andere graag voetballen en zal het ene kind liever boekjes lezen, terwijl de anderen druk aan het spelen zijn. Ieder kind is anders en heeft een eigen persoonlijkheid. Door ook de rustige kinderen die wat minder opvallen persoonlijke aandacht te geven, door bij hen te zitten of met hen te praten, hebben ook zij het idee gezien te worden binnen de opvang. Gericht vragen wat de kinderen willen doen, bevordert de eigen inbreng van kinderen en geeft de kinderen gevoel dat ook hun mening telt binnen de groep.

Positief leiding geven: is ook een voorwaarde om een goede sfeer in de groep te ontwikkelen. Het belangrijkste bij dit punt is dat er niet alleen gericht wordt op dingen die negatief zijn, maar vooral stimulerende en positieve dingen worden gezegd tegen de kinderen. Het prijzen en belonen van goed gedrag, maar ook van te voren aangeven wat er van de kinderen verwacht wordt, werkt beter dan alleen maar op een negatieve manier op de kinderen reageren en hen te corrigeren. Daarnaast is het voorkomen van negatief gedrag soms ook mogelijk door aan de kinderen waarbij het fout dreigt te gaan extra ondersteuning te bieden

Goed contact met de ouders: Behalve het contact met de kinderen is er ook nog het contact met ouders die een rol speelt in de emotionele veiligheid. Het gevoel dat ouders hebben bij een opvang werkt door op die van het kind. Zo voelen kinderen het soms als een ouder moeite heeft om hem/haar achter te laten op de opvang. Voor een kind is het dus fijn als de ouders volledig achter het team en de opvang staan. De opvoeding thuis is belangrijk om het gedrag van het kind te begrijpen en verschillen in leefpatroon te overbruggen. Er zullen thuis andere regels en dagritmes zijn dan in de opvang, wanneer de pedagogisch medewerkers hiervan op de hoogte zijn, kunnen zij hierop inspringen en het kind zo goed mogelijk begeleiden.

2.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Wij hebben ervoor gekozen de persoonlijke competenties onder te verdelen in:

1. Lichamelijke ontwikkeling (motoriek);
2. Sociaal- emotionele ontwikkeling;
3. Taal stimulering
4. Creatieve ontwikkeling;
5. Ontwikkeling van identiteit en zelfvertrouwen.

We zullen deze gebieden toelichten, waarbij we zoveel mogelijk voorbeelden uit de dagelijkse praktijk van de Dartel hebben opgenomen.

1. Lichamelijke ontwikkeling (motoriek)

In de leeftijdsfase van 0 tot 4 jaar maakt een kind een grote ontwikkeling door in de motoriek. Hierbij is onderscheid te maken in de grove en de fijne motoriek. De grove motoriek wordt gestimuleerd door het aanbieden van uitdagende spelmogelijkheden passend bij de leeftijd van de kinderen. Door het spelen leren kinderen hun eigen mogelijkheden kennen. Klauteren, klimmen en springen zijn zulke activiteiten. Ook het samen dansen op muziek is een activiteit die de grove motoriek stimuleert.

Tijdens buiten spelen, wandelingen en het bezoek aan de speeltuin merk je dat kinderen ineens sprongen maken in hun motorische ontwikkeling, ze leren en zien veel van de elkaar en proberen dat ook na te doen.

Een bal spel vinden bijna alle kinderen erg leuk om te doen, en bij de peuters merk je al snel hoe trots ze zijn dat ze een bal kunnen vangen.

De fijne motoriek heeft betrekking op kleine bewegingen die coördinatie tussen ogen en handen vereisen. Een baby gaat naar voorwerpen grijpen, pakken, en gaat iets in de mond stoppen. We bieden baby's regelmatig andere speeltjes aan en dagen ze uit als ze bv op de grond liggen te spelen. Voor de peuters zijn het maken van puzzels, tekenen en knutselen activiteiten die deze ontwikkeling stimuleren, dit doen we dan ook met grote regelmaat.

2. Sociaal-emotionele ontwikkeling

In de groep kan het kind relaties opbouwen met andere kinderen. In de omgang met andere kinderen worden de sociaal-emotionele ontwikkeling gestimuleerd. Het kind leert omgaan met anderen en ziet wat zijn gedrag voor invloed heeft op hen. Het kind leert om te gaan met zijn eigen boosheid, verdriet en blijdschap, maar ook met de boosheid, verdriet en blijdschap van anderen. Hier hebben de kinderen de mogelijkheid voor het samen spelen met andere kinderen. Maar ook doet het kind sociale vaardigheden op door bijvoorbeeld te helpen met opruimen, het delen van speelgoed, het samen eten, leren wachten en het samen vieren van een feestje.

3. Taalvaardigheid stimuleren

Taal is een belangrijk middel om de wereld te begrijpen. We besteden veel aandacht aan de taalontwikkeling, hierbij maken we mede gebruik van de methode peuterplein die allerlei leuke activiteiten biedt om de taalontwikkeling optimaal te stimuleren. Ook wordt er zo veel mogelijk op de taaluitingen van het kind gereageerd. Daarbij wordt maximaal aangesloten bij de belevingswereld en persoonlijke emoties van de kinderen. Belangrijk hierbij is dat er niet in 'brabbeltaal' terug gesproken of nagepraat wordt. Tijdens het fruit eten hebben we altijd gesprekjes, kinderen leren veel van elkaar, we letten er dan ook op dat de wat stillere kinderen ook aan de beurt komen om iets te kunnen zeggen anders vallen deze kinderen weg in de groep.

Er is een boekenkast waar de kinderen zelf gebruik van mogen maken, we merken dat kinderen het leuk vinden om zelf in een boekje te kijken. Het is mooi om te zien dat grotere kinderen proberen om zelf hun verhaaltje over te dragen aan kleinere kinderen. Zingen met de kinderen is bijvoorbeeld een belangrijke activiteit om de taalontwikkeling te stimuleren en dat doen we dan ook dagelijks.

Verhalen voorlezen is ook een manier om taal te stimuleren wij laten de kinderen dan ook actief deel nemen aan een verhaal, soms gaan de kinderen zo op in hun eigen verhalen zodat we het boek weg kunnen leggen. Als we gaan wandelen zien we veel waar we over kunnen praten, een politieagent op de fiets. Een schilder op een

hoge trap, rode bloemen maar ook gele. Waarom moeten wij op de stoep lopen en mogen de auto's op de weg ?

Door open vragen te stellen motiveren we de kinderen om zinnen te maken. Omdat we door de kleinschaligheid van Zandhofje elkaar goed kennen, begrijp je ook al snel wat een kind probeert te zeggen. Van veel kinderen hebben we veel informatie van thuis en zijn we al snel in staat een gesprekje aan te gaan met de kinderen. De leidsters zorgen dat ze goed op de hoogte zijn van wat er thuis gebeurt en ze kunnen daardoor makkelijker begrijpen wat een peuter ons probeert te vertellen.

4. Creatieve ontwikkeling

We vinden het belangrijk dat de fantasie van een kind tot zijn recht komt en creativiteit in de brede zin wordt aangemoedigd. Dus ook creativiteit in denken. Creatieve vaardigheden zijn belangrijk voor een kind. Creativiteit vergroot het probleemoplossend vermogen van het kind. Om de creatieve ontwikkeling te stimuleren werken wij met allerlei soorten materialen (water,lijm, verf, klei, papier,potloden,krijtjes). Wij merken dat kinderen erg veel plezier beleven aan knutselen. Peuterplein biedt ons ook allerlei leuke en ontwikkelingsgerichte activiteiten om de creativiteit te stimuleren. Daarnaast wordt creatieve ontwikkeling ook gestimuleerd door creatief spel. Hiervoor zijn gevarieerde materialen beschikbaar (bijvoorbeeld keukenspeelgoed, kindergereedschap, poppen en diverse bouwmaterialen).

2.3 Het ontwikkelen van sociale competenties

Hieronder valt een scala aan sociale vaardigheden, zoals het meeleven met andere kinderen, zich kunnen uiten, samen delen met andere kinderen, andere kinderen helpen, het opbouwen van vriendschap en het oplossen van conflicten met andere kinderen. De leidsters zullen de kinderen in deze vaardigheden ondersteunen door ze het goede voorbeeld te geven, te stimuleren, verbaal te ondersteunen en te complimenteren al ze op de juiste manier gehandeld hebben.

Zandhofje biedt optimale gelegenheid voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Gedurende de dag doen zich tal van situaties voor waarin kinderen samen spelen, samen delen en samen conflicten oplossen.

Voorop staat dat een kind zich veilig en op zijn gemak voelt. Dit wordt bewerkstelligd door:

- Aandacht, liefde en warmte van de leidsters
- Duidelijkheid en een gelijkgestemde aanpak van de leidsters
- Respect voor zichzelf en anderen (samen delen, samen spelen)
- Het zelfvertrouwen vergroten
 - Leren elkaar te helpen
 - Leren luisteren naar elkaar
- Leren op te ruimen en zuinig te zijn op spullen
- Bepaalde grenzen en regels ontdekken

Kinderen worden positief benaderd en gewaardeerd zoals ze zijn. We moedigen ze aan door bijvoorbeeld complimentjes te geven. Ook zal een leidster altijd zo open mogelijk proberen te zijn en veel uitleg te geven over het hoe en waarom van dingen.

Regels

Een kind draait bij ons mee in een groep dat is natuurlijk anders als de thuissituatie. Dat maakt dat er ook andere regels gelden dan thuis. Het is van belang dat de regels op Zandhofje duidelijk en eenduidig zijn. Het kind leert zo zijn mogelijkheden en beperkingen (wat mag ik wel en wat niet?) te ontdekken en vormen zodoende een houvast. We leggen de kinderen uit waarom er regels zijn, maar gaan niet met de kinderen in onderhandeling of discussie. De regels zijn voor iedereen gelijk. Wij beoordelen wanneer een situatie te gevaarlijk of te angstig wordt voor een kind, die verantwoordelijkheid kan een kind niet nemen. Kinderen worden er door ons op aangesproken als zij de regels overtreden. Wij benoemen het gedrag, leggen de regels nog een keer uit en bieden een alternatief aan. Mocht dit na enkele keren niet baten dan kan het nodig zijn het kind even uit de situatie te halen door het even apart op de bank te zetten. Er zijn een paar basisregels die voor alle kinderen gelden.

Praktische regels:

- We zorgen goed voor het speelgoed, meubilair e.d.
- We doen geen gevaarlijke dingen
- Niet rennen door de ruimte alleen als het vanwege een bepaalde activiteit is toegestaan
- Handen wassen nadat je op het toilet bent geweest/na buiten spelen
- Na het eten worden handen en monden schoongemaakt
- Tijdens het eten wachten we tot iedereen een broodje heeft
- Korstjes worden ook opgegeten

Sociale regels

- Respect voor elkaar
- We zorgen goed voor elkaar, we doen elkaar geen pijn
- Er wordt niet geschreeuwd
- Elkaar helpen waar nodig of gewenst
- Samen spelen samen delen

In dagelijkse praktijk

- Positief gedrag wordt beloond, vooral verbaal
- Verwoorden wat goed en fout gaat of is gegaan
- Emoties worden verwoord: 'Ik zie dat je boos bent. Ik merk dat je dat niet leuk vindt
- Niet de persoon veroordelen maar het gedrag: 'Het is niet zo aardig dat je zo doet', i.p.v. 'ik vind jou niet aardig of 'jij bent niet aardig

2.4 Het eigen maken van normen en waarden

Iedere cultuur kent verschillende normen en waarden. Sommige waarden en bijbehorende normen zullen altijd gelden zoals respect hebben voor de ander en dat je de ander dus geen pijn mag doen. Andere normen en waarden verschillen per gezin en omgeving. Het is voor de kinderen belangrijk dat zij weten welke normen en waarden er gelden binnen de opvang.

De belangrijkste normen en waarden die worden aangehouden zijn vriendelijk zijn voor elkaar en eenvoudige omgangsvormen zoals dank je wel en alsjeblieft zeggen. Het hebben van respect voor elkaar, voor materiaal en voor de natuur is ook een punt waar nog volop aandacht wordt besteed binnen de opvang.

2.5 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor zal de ontwikkeling en het welbevinden van het kind volgen en zal dit regelmatig met de ouders bespreken. Dit gebeurt tijdens een overdracht, als er bijzonderheden zijn, die uitgebreider moeten worden besproken, zal de medewerker hiervoor een afspraak met de ouders maken.

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. De ouders worden op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouders).

Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd.

2.6 Structureel volgen van de ontwikkeling

De leidsters volgen structureel de ontwikkeling van de kinderen. Dit doen de leidsters door de kinderen dagelijks te observeren. De resultaten van de observaties worden bijgehouden in het Pravoo kindvolgsysteem. We hebben gekozen voor het Pravoo kindvolgsysteem omdat het de volgende de volgende handige kenmerken in het kader van de wet IKK bevat:

- het is een handig en makkelijk te gebruiken kindvolgsysteem
- Volgens de BKK hoort het systeem tot de goed onderbouwde aanbevolen instrumenten.
- je kunt de mentor van het kind aangeven
- je kunt een groepsoverzicht uitdraaien met daarop o.a. de mentor per kind
- het systeem bevat een logboek voor de oudercontacten
- het systeem bevat een overdrachtsformulier naar de basisschool
- het systeem bevat ook programma's om kinderen met belemmeringen in de ontwikkeling te begeleiden. Het is dus ook een hulpprogramma.
- het systeem kan makkelijk worden overgedragen aan de basisschool

2.7 Problemen in de ontwikkeling

Pedagogisch medewerkers op het kinderdagverblijf nemen naast ouders, verzorgers en hun familie een gedeelte van de opvoeding van de kinderen over. De kinderopvang is vaak de eerste plaats waar kinderen regelmatig buiten de eigen gezinssituatie een aantal uren per week tussen leeftijdsgenootjes zijn. Pedagogisch medewerkers maken een aantal ontwikkelingsmomenten van dichtbij mee en zullen

daardoor ook signaleren welke kinderen zich langzamer of anders ontwikkelen dan de andere kinderen. Om voor deze kinderen de voorwaarden te scheppen waardoor ze beter kunnen functioneren hebben we in een protocol richtlijnen vastgelegd. De pedagogisch medewerker kan aan de hand van dit protocol de stappen nemen die nodig zijn om kinderen met opvallend gedrag beter te begeleiden.

Waar “ouders” staat vermeld kan ook worden gelezen: ouder, verzorger, of verzorgers.

Wat is opvallend gedrag?

Gedragsproblemen

Bepaalde gedragsuitingen zoals agressie, angst en drift zijn bij sommige kinderen vaker dan normaal aanwezig. Soms gaat dit gepaard met problemen in het leggen van contacten met andere kinderen en volwassenen. Dergelijk gedrag leidt meestal tot problemen bij het kind zelf en in de relatie die het kind met de omgeving heeft. Ook is het mogelijk dat een kind heel teruggetrokken is, nauwelijks opvalt in de groep en moeilijk contact maakt met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers.

Ontwikkelingsproblemen

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Het ene kind ontwikkelt zich in een bepaalde periode op een specifiek ontwikkelingsgebied meer dan de ander. De een kan sneller lopen, de ander sneller praten. Op een bepaalde leeftijd hebben de meeste kinderen een aantal vaardigheden ontwikkeld. Aan de hand daarvan is een gemiddelde vastgesteld. Er zijn kinderen die boven het gemiddelde zitten, anderen zitten er net onder. Wanneer een kind zich merkbaar langzamer ontwikkelt dan voor zijn leeftijd gebruikelijk is, kan het zijn dat er een probleem is met zijn ontwikkeling.

Aangeboren beperking

Er kan ook sprake zijn van een aangeboren beperking. Denk b.v. aan: contactstoornissen, een lichamelijke beperking of een afwijking aan het gehoor of gezichtsvermogen. Een kind kan opvallend gedrag vertonen zoals aangegeven bij: ontwikkelings- en gedragsproblemen. Voor pedagogisch medewerkers is het belangrijk om ook met de mogelijkheid rekening te houden dat het opvallend gedrag wordt veroorzaakt door een aangeboren beperking.

2. Welke stappen dien je te nemen wanneer je opvallend gedrag bij een kind signaleert?

1. Signaleren

Signaleren betekent dat je opmerkzaam bent op iets dat opvalt bij kinderen. Je vraagt je af of het iets is om je zorgen over te maken. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers niet te lang blijven rondlopen met vragen en twijfels, maar er werk van maken. Als problemen tijdig herkend worden, dan kan het vaak voorkomen worden dat ze verergeren. Door in een vroeg stadium signalen te herkennen als een stoornis of risico voor de ontwikkeling, kunnen pedagogisch medewerkers een bijdrage leveren aan vroegtijdige onderkenning. Om je te helpen bij het herkennen van kinderen met opvallend gedrag is in dit protocol een naslagwerk opgenomen waarin je kunt opzoeken welke stappen je kunt nemen als je opvallend gedrag signaleert.

Als er gegronde redenen zijn om te vermoeden dat er sprake is van Kindermishandeling dan treedt de meldcode kindermishandeling van het kinderdagverblijf in werking. Een pedagogisch medewerker dient haar zorgen en twijfels zo snel mogelijk te delen met haar leidinggevende.

2. Verhelderen

Om te besluiten of er iets gedaan moet worden, is het belangrijk om eerst meer duidelijkheid te krijgen over het signaal. Daartoe dient een zorgformulier door de pedagogisch medewerker van het kind ingevuld te worden.

Ook is het noodzakelijk te overleggen met de leidinggevende en de rest van de teamleden.

Na beantwoording van de vragen op het zorgformulier moet er een afweging gemaakt worden of het probleem werkelijk zorgwekkend is en welke stappen er te nemen zijn (zie hiervoor het stappenplan). Verder kan de pedagogisch medewerker ook gebruik maken van een naslagwerk '**Kinderen met opvallend gedrag**', dit is een uitgebreid naslagwerk m.b.t. kinderen met opvallend gedrag waarin handvatten worden aangereikt hoe je als pedagogisch medewerker het beste met het gedrag kunt omgaan. Zowel het naslagwerk als zorgformulieren aanwezig op het kinderdagverblijf.

3. Stappenplan bij kinderen met opvallend gedrag

	Wie	actie	tijdpad
signaleren	Pedagogisch medewerker	Problemen bespreken met collega's en leidinggevende	Bespreken in teamoverleg (vraag je hierbij af of het kan wachten tot het overleg)
verhelderen	Pedagogisch medewerker samen met leidinggevende	in overleg met de leidinggevende wordt beslist of er een gesprek met ouders moet komen om de zorg kenbaar te maken	Maximaal twee weken na teamoverleg
Gesprek met ouders	Pedagogisch medewerker samen met leidinggevende.	Benoemen wat er is gesignaleerd. Vraag of ouders het herkennen en wat hun bevindingen zijn. Zorg uitspreken. Maak hierna een nieuwe afspraak met ouders	Maximaal twee weken na teamoverleg
observeren	Pedagogisch medewerker en/of van kind/rest van het team	Observatie maken van het kind. Het gehele team houdt op schrift opvallend gedrag bij en beschrijft de	In de tussenliggende weken tussen 1e en 2e gesprek met ouders

		contactmomenten met ouders	
vervolggesprek ouders	Pedagogisch medewerker met leidinggevende	Met ouders wordt de observatie besproken en samen met hen wordt er naar de volgende stap gekeken. Wat zijn de mogelijkheden?	Maximaal 2 tot 3 weken na eerste gesprek
Vervolg n.a.v. het 2e gesprek met ouders	Pedagogisch medewerker en leidinggevende	Afspraken maken met ouders over gezamenlijke omgang t.a.v. opvallend gedrag van hun kind Indien nodig wordt er extern hulp gezocht, b.v. door Initiatief ligt bij ouders Pedagogisch medewerker biedt ondersteuning. Bespreek met ouders hoe je contact houdt.	Maximaal 2 weken na vervolgggesprek met ouders
Ouders willen geen hulp	Pedagogisch medewerker en leidinggevende	Overleg altijd met de leidinggevende. Blijf in gesprek met de ouders. Vraag je af of het wenselijk is en/of noodzakelijk als er hulp wordt ingeschakeld. Bij direct gevaar altijd ingrijpen. plan een nieuw gesprek met ouders en blijf ze informeren.	
evaluatie	Pedagogisch medewerker en leidinggevende	Vooraf evalueren met team en leidinggevende en daarna met ouders	Maximaal drie maanden na starten van plan van aanpak

afsluiting		Dossier afsluiten of doorverwijzen naar andere instanties	Afhankelijk van de situatie

4. Gesprek ouders

Het probleem hoeft nog niet helder te zijn voordat de ouders er in worden betrokken. Juist in een zo vroeg mogelijk stadium is het goed de zorgen die er rondom een kind zijn met hen te delen. De pedagogisch medewerker maakt daartoe binnen twee weken een afspraak met de ouders. Indien nodig kan de leidinggevende hierbij aanwezig zijn. De wijze waarop het probleem bespreekbaar gemaakt wordt is van essentieel belang. Een dergelijk gesprek moet gevoerd worden in de sfeer van 'ik maak me zorgen', ik zag dat teruggetrokken is of dat erg veel conflicten heeft, etc.

Belangrijk punt hierbij is om aan de ouders te vragen of zij dezelfde ervaring hebben. Op deze manier bied je ouders een handreiking om erover te praten en wordt er een ingang gezocht om het probleem bespreekbaar te maken, zonder dat de ouders zich gelijk veroordeeld hoeven te voelen.

Samenvattend moeten in een gesprek met ouders de volgende punten naar voren komen:

- * De ouders wordt verteld wat is opgevallen. Zorg er voor dat dit feitelijke informatie is.

- * Er wordt aan de ouders gevraagd of zij dit ook opgemerkt hebben.

- * De pedagogisch medewerker geeft aan welke zorgen zij en het team hebben

- * Er wordt aan de ouders gevraagd of zij die zorg delen.

- * Er wordt gevraagd hoe ouders in dat geval met het bepaalde gedrag omgaan.

Als uit het antwoord van de ouders/ wordt begrepen dat zij de opvoedingsvragen van de pedagogisch medewerker delen, dan vraagt de pedagogische medewerker of ouders willen samenwerken met het team om samen naar hulp, oplossingen of andere mogelijkheden voor hun kind te zoeken.

De pedagogisch medewerker observeert het kind de komende twee weken. De pedagogisch medewerker maakt daarna een vervolgspraak met de ouders. In het vervolgsprek wordt samen met de ouders naar een oplossing gezocht. Wanneer er besloten wordt om samen met ouders tot een plan van aanpak te komen, zonder de hulp in te roepen van derden, dan is het belangrijk om binnen 3 maanden met ouders te evalueren. Wanneer er hulp van buitenaf wordt ingeroepen, dan ligt het initiatief bij de ouders. Aan de hand van de sociale kaart, kan gekeken worden welke hulp het beste bij ouders zou passen.

5. Observeren

Observeren is kijken en/of luisteren, waarbij dat wat gezien wordt, geregistreerd wordt.

Het verschil met kijken en luisteren in het dagelijkse doen en laten ligt in het feit dat er zoveel mogelijk objectief gekeken wordt. Tijdens het kijken worden er geen conclusies getrokken en oordelen geveld. Het interpreteren van gevoelens, zoals medelijden, boosheid, geamuseerd zijn dienen zoveel mogelijk voorkomen te worden. Ook het registreren moet zo objectief mogelijk gebeuren.

Het observeren gebeurt door de pedagogisch medewerker. Hierbij kan het zorgformulier gebruikt worden.

6. Plan van aanpak

Het is noodzakelijk het plan van aanpak te bespreken in het team en met de leidinggevende. Ieder lid van het team moet weten wat erin staat en wat er aan de ouders wordt voorgelegd. Het is van belang dat ieder teamlid zich ook aan de afspraken houdt die erin staan, zodat er voor het kind een optimale situatie ontstaat om het gedrag te veranderen. Denk ook om de overdracht naar invallers en stagiaires toe. Spreek met elkaar de evaluatiemomenten af, waarin er als team wordt gekeken of er verbetering optreedt en of de gemaakte afspraken eventueel aanpast moeten worden.

8. Advies en ondersteuning externe organisaties

Organisaties waar pedagogisch medewerkers en ouders terecht kunnen wanneer er zorg is over de ontwikkeling van een kind zijn:

Consultatiebureau : ontwikkelingsproblemen jonge kinderen

Huisarts: voor problemen met mogelijke/waarschijnlijke biologische of genetische oorzaak

MEE: wanneer er mogelijk sprake is van een psychische of verstandelijke beperking

Integrale vroeghulp: bieden hulp aan gezinnen met jonge kinderen met ontwikkelingsachterstand of gedragsproblemen.

Pedagoge van GGD-jeugdgezondheidszorg: algemene vragen m.b.t. ontwikkeling en opvoeding

CJG Utrecht: voor algemene vragen over gezondheid, opgroeien en opvoeden van je kinderen.

AMK bij vermoeden kindermishandeling Momenteel genaamd veilig thuis

9. Terugkomen op gemaakte afspraken

Binnen 3 maanden nadat het gesprek met de ouders is geweest over het plan van aanpak, wordt er samen met de ouders gekeken of de aanpak het gewenste resultaat heeft gehad. Voorafgaand aan dit gesprek is de evaluatie in het team al geweest. Slaat de aanpak aan dan kan worden besloten de aanpak te handhaven of af te sluiten. Er moet worden afgesproken op welk moment er op het probleem teruggekomen wordt om te kijken of de positieve lijn zich voortzet. Maak duidelijke vervolgspraken en noteer deze ook in het gespreksverslag.

Heeft de aanpak niet het gewenste effect, dan wordt onderzocht welke mogelijkheden er verder zijn. Dit kan betekenen dat de aanpak wordt gewijzigd, of dat er advies wordt gevraagd aan de pedagogisch coach. Het kan ook zijn dat het raadzaam is om hulp in te schakelen van derden. Het initiatief hierin ligt bij de ouders.

De resultaten en aanbevelingen in de aanpak worden met de ouders besproken.

10. Ouders willen geen hulp.

Als ouders de problemen die bij hun kind gesignaleerd zijn niet herkennen of ontkennen en geen hulp willen voor hun kind is het belangrijk dat er toch een vervolgsprek wordt gepland. Het is wenselijk dat zo'n gesprek binnen 3 maanden plaatsvindt, zodat ouders geïnformeerd blijven over hun kind. Per situatie zal bekeken moeten worden of het kind de juiste aandacht en begeleiding op de groep kan krijgen en of het gedrag dat het kind vertoont niet structureel een één op één begeleiding vraagt. Wanneer blijkt dat de zorg die het kind nodig heeft niet op het kinderdagverblijf geboden kan worden, dan zal in overleg met de leidinggevende doorverwezen worden naar een instantie die deze hulp wel kan bieden.

12. Afsluiting

Als er nog steeds zorg bestaat, zal er weer vanaf stap 4 gewerkt worden. Als er geen aanleiding meer is voor zorg, dan moet de zaak afgesloten worden. Dit wordt aan de ouders gemeld.

3 De Groepen

Ons kinderdagverblijf is een kleinschalig particulier kinderdagverblijf dat per dag plaats biedt aan maximaal 24 kinderen in de leeftijd variërend vanaf 3 maanden tot 4 jaar.

Het minimale aantal dagen dat kinderen geplaatst worden is één dag, het maximale vijf dagen.

Op de maandag, dinsdag en donderdag zijn de groepen op Zandhofje horizontaal. Op woensdag en vrijdag is er één groep open. Dan hebben we verticale groep met kinderen van 0 tot 4

Voordelen horizontale groep:

- De groepsleiding kan goed inspelen op het ontwikkelingsniveau van de kinderen en specifiek ingaan op de behoeftes en interesses van de leeftijdsgroep.
- Wanneer een kind achter blijft in zijn ontwikkeling wordt dit eerder waargenomen.
- Het aanbod van activiteiten en spelmateriaal kan goed op de leeftijd van de kinderen worden afgestemd evenals de groepsregels.
- Er is een meer evenwichtig dagritme.
- Kinderen hebben meer vriendjes in dezelfde leeftijd en kunnen daardoor meer spelen op hun eigen niveau.
- In een aparte babygroep is rust, hygiëne en veiligheid beter te garanderen.
- De groep blijft een uitdaging voor de kinderen. De oudere kinderen zullen zich niet snel vervelen of uitgekeken raken.
- Ouders kunnen ervaringen uitwisselen en problemen bij elkaar herkennen.

Voordelen verticale groep:

- Een kind kan de hele voorschoolse periode onder de hoede van dezelfde groepsleiding blijven.
- De groepsleiding kunnen kinderen goed leren kennen en inspelen op individuele behoeften.
- De jonge kinderen leren van oudere kinderen en de oudere kinderen leren de jongere kinderen helpen.
- Kinderen leren rekening houden met elkaar en worden gestimuleerd in hun sociale vaardigheden,
- Kinderen kunnen op hun eigen niveau aan diverse activiteiten deelnemen; een dreumes die al toe is aan een peuterspelletje kan met peuters meedoen. En andersom: een dreumes die wat minder goed meekomt kan spelen met de babymaterialen.
- Achterstanden in de ontwikkeling van de kinderen vallen minder op, hierdoor worden deze kinderen minder snel een buitenbeentje.
- Ouders hebben meerdere jaren met dezelfde leidsters te maken waardoor een vertrouwensrelatie kan ontstaan. Ouders leren van elkaar en zien in dat problemen leeftijdsgebonden kunnen zijn.

3.1 Babygroep

Babygroep, van 0 tot 1,5-2 jaar

We vinden het erg belangrijk dat er een rustige sfeer heerst op de babygroep en dat de leidsters voldoende aandacht kunnen geven aan de baby's en de zorg die zij nodig hebben. Daarom streven we ernaar dat er op de babygroep niet meer dan 8 kindjes aanwezig van 0 tot 1,5-2 jaar. Het kan zijn, dat er tijdelijk negen kinderen op de babygroep zijn, dit gebeurt als een broertje of zusje van een kind dat al op Zandhofje zit op de babygroep komt. Dit gebeurt alleen als de oudste kinderen op de babygroep bijna naar de peutergroep bijna oud genoeg zijn om naar de peutergroep te gaan. Uiteraard is de kind leidster ratio altijd in orde. Rust, ritme en herhaling zorgt bij een baby voor het gevoel van veiligheid en zelfvertrouwen. Zo kan het de wereld om zich heen verkennen, ontdekkingen doen, vaardigheden oefenen, indrukken opdoen en verwerken.

De babygroep is speciaal voor baby's van 0 tot 1,5-2 jaar. In de babyvriendelijke ruimte kunnen ze nieuwsgierig en in eigen tempo de omgeving verkennen.

Aan de 0-jarigen worden twee vaste gezichten toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is altijd minimaal één van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Naast het 'vaste gezicht' kunnen andere pedagogisch medewerkers worden ingezet. Als ouders een extra dag willen kan het zijn dat het kind niet één van de twee vaste gezichten aantreft.

Op Zandhofje hebben wij uitdagend speelgoed, afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Verder bieden wij allerlei leuke activiteiten aan. Deze zijn aangepast aan de belevingswereld en behoeften van de kinderen. Zo ontstaat er een mooie mix van spelen, uitdagen, leren en ontspannen.

Een vaste volgorde, een vaste dagindeling en vaste gewoonten geven de baby veel steun, houvast en herkenning. Dit ritme is voor elke baby verschillend. Ritme geeft een klein kind de steun om zichzelf goed te ontwikkelen. In de thuissituatie zijn het de ouders die rust, ritme en regelmaat brengen. Bij Zandhofje is de dag opgebouwd volgens een vast ritme dat is afgestemd op de thuissituatie. Door herhaling van de handelingen ontstaat herkenning, houvast en vertrouwen bij het kind.

Wanneer een baby 1,5 jaar is, gaan we kijken of het naar de peutergroep kan. Veel kinderen van deze leeftijd vinden meer uitdaging op de peutergroep als op de babygroep. We kijken heel goed naar wat voor het kind het beste is. Sommige kinderen hebben behoefte aan meer uitdaging als ze rond de 1,5 zijn, andere kinderen voelen zich juist nog heel prettig en veilig op de babygroep en kunnen dan tot maximaal twee jaar op de babygroep blijven.

3.2 Peutergroep

Op de Peutergroep bieden wij een passend aanbod voor kinderen van 1,5-4 jaar, in een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat. Onder onze deskundige begeleiding besteden we op de peutergroep aandacht aan de sociale, emotionele, motorische en cognitieve ontwikkeling van uw peuter. Het samenspelen met leeftijdgenootjes, het leren delen van zowel aandacht als materiaal en het naar elkaar luisteren worden benadrukt en zijn daarmee belangrijk voor de ontwikkeling van uw kind. De nadruk wordt gelegd op fijn en plezierig bezig zijn.

3.3 Dagindeling

Op de babygroep passen we ons zoveel mogelijk aan aan het dagritme van de ouders.

Als de kinderen wat ouder worden volgen ze het dagritme van Zandhofje:

07.30- 09.30

De kinderen worden gebracht. Kinderen die al aanwezig zijn op Zandhofje zijn lekker aan het spelen.

09.45-10.15

De kinderen gaan aan tafel. Er wordt vers fruit gegeten en water gedronken, liedjes gezongen en voorgelezen.

10.30-11.45

De kinderen worden verschoond of gaan naar de wc, vervolgens wordt er een activiteit gedaan. Dit kan bijvoorbeeld een creatieve activiteit, bewegingsactiviteit, muziekactiviteit, buiten spelen of een uitstapje met de bolderkar zijn.

11.45

Er wordt met de kinderen geluncht.

12.30-14.30

De meeste kinderen worden verschoond en gaan eventueel naar bed. Kinderen die niet meer slapen, gaan een rustig spelletje doen of gaan lekker even in de leeshoek rustig een boekje lezen.

De kinderen worden wakker, verschoond en aangekleed.

15.15

De kinderen krijgen yoghurt of een rijstewafel of een gezonde snack (wortels, tomaatjes, komkommer en er wordt wat gedronken

15.30-16.30

Er wordt een activiteit gedaan, dit kan bijvoorbeeld een ontwikkelingsgerichte activiteit, creatieve activiteit, bewegingsactiviteit, muziekactiviteit, buiten spelen.

16.30

De kinderen worden verschoond.

16.30-18.00

De kinderen worden opgehaald. De kinderen die nog niet zijn opgehaald spelen lekker buiten of spelen lekker binnen

3.4 Verlaten van de eigen groep

Het komt voor dat kinderen hun eigen groep verlaten om activiteiten te ondernemen met de kinderen uit de andere groep. Dit gebeurt op uitstapjes naar de kinderboerderij, speeltuin of zandbak of tijdens bewegingsactiviteiten, muziekactiviteiten of creatieve activiteiten. Vooral als we merken dat de wat oudere kinderen van de babygroep, het leuk vinden om met de oudere kinderen op te trekken, zullen we ze wat vaker van de groep halen om ze deel te laten nemen aan activiteiten met kinderen van de peutergroep. De kinderen kennen elkaar allemaal omdat ze 's ochtends gezamenlijk worden opgevangen.

3.5 Wennen op de nieuwe stamgroep

Wanneer de beroepskrachten merken dat een kind van de babygroep eraan toe is en de minimale leeftijd van 1,5 jaar heeft, om van stamgroep te wisselen, wordt dit eerst besproken met de ouders. Voordat het kind definitief wisselt van groep zal het vaker

aan activiteiten op de peutergroep gaan deelnemen. Denk dan aan buitenspelen, creatieve activiteiten, lunchen. Als het goed gaat en we merken dat het kind het naar zijn zin heeft, zal hij/zij voorgoed naar de nieuwe groep gaan. Omdat Zandhofje zo klein is zal hij/zij de kameraadjes van de benedengroep nog vaak genoeg zien, omdat er 's ochtends gezamenlijk wordt gestart. Dat is juist zo leuk aan een kleinschalig kinderdagverblijf, alle kinderen kennen elkaar en de leidsters. Dus ook een nieuwe groep is eigenlijk al heel vertrouwd.

3.6 Groepsinrichting

De groepen zijn zo ingericht dat het een overzichtelijk geheel is, wat de kinderen een gevoel van veiligheid en rust geeft. De groepsruimten zijn qua inrichting en indeling aangepast aan de leeftijd van de kinderen die hier gebruik van maken. Bij de inrichting van de groep, de keuze van het speelgoed en meubilair wordt rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen die op de groep verblijven. De ruimtes zijn uitdagend en stimulerend ingericht, waardoor kinderen uitgenodigd worden activiteiten te ondernemen en zich te ontwikkelen. Een kind kan zijn energie kwijt bij wat drukker spel, maar heeft ook de gelegenheid in rust te spelen. Veel spelmateriaal staat op kindhoogte, zodat een kind zelf het spelmateriaal kan pakken, tenzij dit uit veiligheidsoverwegingen elders geplaatst is. Verder is het meubilair is afgestemd op de in de wettelijk aangegeven eisen.

3.7 Beroepskracht-kind-ratio

Het aantal beroepskrachten is afhankelijk van het aantal kinderen op een groep. We voldoen altijd aan de leidster-kind-ratio. Dit betekent dat we altijd zorgen voor voldoende beroepskrachten op het aantal kinderen dat op de groep aanwezig is. De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de groep bedraagt ten minste:

- 1 beroepskracht per 4 aanwezige kinderen tot 1 jaar;
- 1 beroepskracht per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar;
- 1 beroepskracht per 6 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar;
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.

Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep wordt het minimale aantal beroepskrachten berekend met de rekentool op www.rijksoveid.nl.

Per dag mag maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de **BKR** (beroepskracht-kind-ratio). Daarbij wordt minimaal de helft van de vereiste BKR ingezet. Dit kan per weekdag verschillen, maar moet wel alle weken hetzelfde zijn. Op zandhofje wordt de drie uur afwijken van het BKR als volgt ingezet.

Maandag: in de ochtend 8.00-9.00, in de middag 13.30-15.00, eind van de dag 17.30-18.00

Dinsdag: in de ochtend 8.00-9.00, in de middag 13.30-15.00, eind van de dag 17.30-18.00

Woensdag: in de ochtend 8.00-8.30, in de middag 13.30-14.30,

Donderdag: in de ochtend 8.00-9.00, in de middag 13.30-15.00, eind van de dag 17.30-18.00

Vrijdag: in de ochtend 8.00-8.30, in de middag 13.30-15.00, eind van de dag 17.30-18.00

3.8 Ziektebeleid

Kinderen die ziek zijn hebben extra zorg, aandacht en rust nodig. Op de groepen bij Zandhofje kunnen we deze extra's onvoldoende bieden. Soms dient een kind daarnaast thuis te blijven om besmetting van andere kinderen te voorkomen. In beide gevallen kan het kind niet bij Zandhofje verblijven en dien je als ouder jouw kind thuis op te vangen of een gelijkwaardig alternatief te bieden. Pas als jouw kind voldoende hersteld en beter is, kan hij/zij weer naar Zandhofje. Het welbevinden van jouw kind staat hierbij steeds voorop.

Wanneer kan jouw kind niet bij Zandhofje blijven?

- Als het kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen.
- Als de verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerkers.
- Als het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt (besmetting).

Veel voorkomende ziekten en symptomen die een kind te ziek maken om bij Zandhofje te zijn:

- hevige diarree
- hoge koorts (38,5 en hoger)
- veelvuldig braken
- kinderziektes

Mocht je twijfelen of je jouw kind kunt brengen, bel dan gerust met de pedagogisch medewerkers en overleg met hen.

In welke gevallen dient besmetting voorkomen te worden?

In hele uitzonderlijk situaties moet Zandhofje kinderen weren om besmetting te voorkomen. Het gaat bijvoorbeeld om open tuberculose. Dit soort ziektes komen nauwelijks voor in Nederland. Zandhofje hanteert de richtlijnen van de GGD en treedt met de GGD in contact voor overleg als dat nodig blijkt te zijn of een voorschrift is.

Wat als een kind bij Zandhofje ziek wordt?

De pedagogisch medewerkers nemen telefonisch contact met de ouders op om de ouders te informeren en om te overleggen. Als het even kan, kijken de medewerkers het nog even aan. Mogelijk knapt een kind op door het wat eerder te laten slapen of te laten rusten. Na het slapen kan dan opnieuw een inschatting worden gemaakt. Is een kind te ziek dan dien je hem/haar binnen een uur te komen (laten) halen. Bij Zandhofje wordt geen medicatie verstrekt om de koorts te onderdrukken.

Wanneer mag een kind na ziekte weer naar Zandhofje komen?

Als een kind weer helemaal hersteld is en weer deel kan nemen aan het dagprogramma. Als een kind ernstig ziek is geweest en koorts heeft gehad geldt de regel dat het kind minimaal 24 uur koortsvrij dient te zijn voordat hij/zij weer naar Zandhofje mag komen. Zo heeft het kind voldoende tijd gehad om te herstellen. Heeft een kind kort een uitschieter in zijn/haar temperatuur, maar is het verder niet ernstig ziek geweest, dan mag hij/zij worden gebracht zodra hij/zij koortsvrij is. Het is niet toegestaan een kind koortsverlagende middelen te verstrekken zoals paracetamol en het kind dan naar Zandhofje te brengen.

Mocht je twijfelen of je je kind kunt brengen, bel dan gerust met de pedagogisch medewerkers en overleg met hen.

Koortsverlagende middelen

Paracetamol en andere koortsverlagende middelen worden veel gebruikt en lijken 'onschuldige' medicamenten. Door het gebruik van deze medicamenten bestaat echter het risico dat symptomen onderdrukt worden, wat tot een foute inschatting kan leiden door onze pedagogisch medewerkers. Een kind kan ernstiger ziek zijn dan op grond van het gedrag verwacht zou worden. Het is daarom niet toegestaan een kind koortsverlagende middelen te verstrekken en het kind dan naar Zandhofje te brengen.

Informeer Zandhofje

Het is van belang dat je Zandhofje op de hoogte houdt. Stelt de huisarts of een specialist een diagnose, dan horen wij dat graag. Dit geldt in het bijzonder als er besmettingsgevaar is of was. Denk bijvoorbeeld aan (kinder)ziektes zoals Rode Hond en Kinkhoest. Zo kunnen wij als dit nodig is tijdig zwangere moeders en de ouders van kinderen met bijzonderheden informeren. In sommige gevallen dient Zandhofje ook de GGD te informeren.

Ziek melden

Als een kind ziek is graag voor 9.00 hierover bellen naar Zandhofje: 030-2713898

Geneesmiddelovereenkomst

Als er gegronde medische redenen zijn en een kind medicijnen toegediend dient te krijgen tijdens zijn/haar verblijf bij Zandhofje, wordt dit gedaan. Ouders dienen vooraf hiervoor een geneesmiddelenovereenkomst in te vullen. Zandhofje verstrekt geen koortsverlangende middelen zoals bijvoorbeeld paracetamol.

Bereikbaarheid ouders

Het is belangrijk dat je als ouder altijd te bereiken bent. Je kind kan ziek zijn geworden of een ongeval overkomen. In spoedeisende situaties gaan wij direct naar het ziekenhuis. Zorg dat je bereikbaar bent en dat je de gegevens bij Zandhofje actueel houdt.

3.9 Feesten en rituelen

Graag besteden wij veel aandacht aan feestdagen zoals bijvoorbeeld sinterklaas, Kerstmis, en Pasen. Dit doen wij door creatieve, muzikale en bewegingsactiviteiten met de kinderen te ondernemen. Ook aan rituelen zoals schoen zetten met sinterklaas, kerstboom versieren, eieren beschilderen wordt aandacht besteed. Daarnaast worden verjaardagen en afscheidsfeestjes van de kinderen tot een bijzondere gebeurtenis gemaakt. De jarige wordt uitgebreid in het zonnetje gezet. Met verjaardagen kunt u ons een camera of foto toestel geven, dan zorgen wij ervoor dat u het feestje thuis ook nog eens kunt beleven. Er wordt natuurlijk gezongen en er bestaat de gelegenheid om te trakteren. Houd hierbij goed rekening met de leeftijd van de kinderen op de groep. Wij vragen u om niet te veel snoepgoed uit te delen omdat veel ouders hier geen prijs op stellen.

Verder hebben we dagelijks een aantal vaste rituelen. Een liedje voordat de kinderen gaan eten. Een verhaaltje voor het slapen gaan. Handen wassen voor het eten. Dit zijn allemaal vaste momenten, waar zowel de leidsters als de kinderen veel waarde hechten. Het brengt structuur in een dag, waardoor de kinderen zich veiliger voelen.

4. Het team

We hebben op Zandhofje een heel enthousiast en betrokken team. De kinderen worden in geval van vakanties en ziekte niet geconfronteerd met vreemde gezichten, dit wordt altijd opgelost met onze vaste medewerkers. Hierdoor creëren we veel rust op de groepen.

4.1 Aanstellingsbeleid

De leidinggevenden van het kinderdagverblijf vinden de volgende criteria van belang bij het aannemen van nieuwe groepsleidsters:

- Lief, geduldig en zorgzaam zijn
- Goed en adequaat kunnen reageren op de behoefte van het kind
- Veiligheid en structuur kunnen bieden
- Niet streng, maar wel consequent zijn
- Na kunnen denken over je eigen pedagogisch handelen
- Zelfstandig een groep kunnen draaien
- Zowel individueel- als groepsgerichte activiteiten kunnen bieden
- Goede contacten met ouders kunnen opbouwen
- Professionele informatie kunnen verstrekken over de kinderen
- Afwisselende (creatieve) activiteiten kunnen bieden
- Collegiaal en flexibel zijn
- (en niet in de laatste plaats) Gevoel voor humor hebben

Bij het aannemen van een nieuwe medewerker kijken wij ook of iemand binnen het bestaande team past.

4.2 Overleg en interne communicatie

Bij het werken in een team op een kinderdagverblijf is overleg en communicatie van groot

belang. Veel zaken die de kinderen betreffen, zoals wijzigingen in voedingsschema's; medicijn gebruik; zindelijkheid; wennen; situatie thuis etc... moeten goed gecommuniceerd worden. Elke groep heeft een logboek en agenda waarin al dit soort zaken worden genoteerd.

Zeer regelmatig wordt er met de leidsters een gesprek gevoerd waarin alle lopende zaken en

de kinderen worden besproken. Iedere leidster heeft jaarlijks een evaluatie gesprek en een functioneringsgesprek met de leidinggevenden. Daarnaast worden er, indien wenselijk of noodzakelijk, extra individuele gesprekken gehouden.

4.3 roostering

Om er zorg voor te dragen dat de kwaliteit en continuïteit gewaarborgd wordt hebben wij

de volgende uitgangspunten bij het samenstellen van het team:

- Iedere groep heeft zoveel mogelijk vaste leidsters.
- Bij voorkeur leidsters voor twee of drie dagen.
- Bij ziekte of verlof maken we gebruik van de vaste medewerkers die dan extra werken.

- Wij houden ons op ons kinderdagverblijf aan de beroepskracht kindratio, dat zijn het wettelijk toegestane aantal kinderen dat een beroepskracht mag opvangen. Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep wordt het minimale aantal beroepskrachten berekend met de rekentool op www.rijksoverheid.nl.
- Leidsters kunnen op een andere groep ingezet worden.

De leidsters werken afwisselend een 'vroegge'-, of 'late' dienst.

Dagelijks starten er één leidsters om 07.15 uur en werkt tot 17.00 (indien nodig langer).

De tweede leidster komt om 8.00 en werkt tot 17.30 (indien nodig langer)

Twee leidsters starten om 09.00 uur en werken tot 18.30 uur.

Stagiaires

Op ons kinderdagverblijf maken we gebruik van stagiaires. De stagiaires houden zich bezig de volgende werkzaamheden:

- Bieden de kinderen persoonlijke verzorging
- Dragen zorg voor de ruimte en huishoudelijke werkzaamheden
- Stemmen de werkzaamheden af met de betrokkenen
- Bieden de kinderen opvang
- Bieden het kind ontwikkelingsgerichte activiteiten aan

Doordat we gebruik maken van stagiaires kunnen we meer leuke activiteiten ondernemen. Zoals uitstapjes naar de kinderboerderij, speeltuin of zandbak. Maar ook activiteiten binnen zoals bewegingsactiviteiten, creatieve activiteiten of muzikale activiteiten. We kunnen in kleinere groepjes werken, wat voor de kinderen in de leeftijd 0 tot 4 heel goed is. We streven er naar om op elke groep minstens één stagiair te hebben. Afhankelijk wat er op de groepen wordt ondernomen, worden er soms meer stagiaires ingezet. De stagiaires hebben wel een vaste groep waar ze stage lopen, maar net als de leidsters moeten breed inzetbaar zijn en staan ze soms op een andere groep. Meestal zijn stagiaires boventallig maar Bol studenten staan incidenteel, tijdens vakanties of wegens ziekte, op de groep als leidster. Er is dan wel altijd een beroepskracht aanwezig.

5. Contacten met ouders

De dagelijkse contacten tussen ouders en leidsters zijn van groot belang, zowel 's ochtends als aan het eind van de dag wordt er informatie uitgewisseld. Alle bijzonderheden over de kinderen worden genoteerd op de daglijsten en aan het einde van de dag aan de ouders verteld. Zo blijven de ouders goed op de hoogte hoe die dag op Zandhofje voor hun kind is verlopen.

Een goede communicatie tussen ouder en leidster zorgt er ook voor dat de aansluiting

met thuis en het kinderdagverblijf optimaal is en blijft. Zo kan het weleens gebeuren dat ouders even op hun beurt moeten wachten, omdat de leidsters nog in gesprek zijn met een andere ouder. Het is de taak van de groepsleidster dit in de gaten te houden en de aandacht evenredig over de ouders te verdelen. Als er de ene dag wat minder aandacht is voor een ouder, kan er een volgende dag weer wat meer aandacht aan deze ouder besteed worden. Omdat er dagelijks veel contact met de

ouders is, hebben we er voor gekozen geen gebruik te maken van overdrachtsschriftjes. Wij vinden het belangrijker dat de leidsters de tijd die ze kwijt zijn aan de overdrachtsschriftjes besteden aan de kinderen.

De leidsters van de babygroep zullen zich zoveel mogelijk aanpassen aan het ritme en wensen van de ouders. Wanneer kinderen ouder worden zullen zij steeds meer het schema van het kinderdagverblijf gaan volgen. Uiteraard gebeurt dit allemaal in overleg met de ouders.

Elk jaar kunnen ouders deelnemen aan het 10-minutengesprek welke over hun kind(eren) gaat. Dit is een moment van persoonlijke aandacht voor de ouder. Een uitermate geschikt moment wanneer ouders alles kunnen vragen over de ontwikkeling van hun kind, aangezien er dan geen andere ouders in de buurt zijn. Mochten de leidsters buiten deze 10-minutengesprekken om, zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind, dan nodigen de leidsters de ouders uit voor een gesprek.

5.1 Privacy

Zonder persoonlijke gegevens van ouders, kinderen en medewerkers kunnen we ons werk niet doen. Persoonlijke gegevens van mensen zijn privacygevoelig. Daarom;

- Gaan we zorgvuldig om met persoonlijke gegevens
- Zorgen we dat mensen weten wat er met hun gegevens gebeurt.
- Hebben medewerkers een geheimhoudingsplicht.
- Overleggen wij altijd eerst met ouder of informatie gedeeld mag worden met derden, wanneer er een extern persoon deze gegevens nodig heeft.

Met deze privacyrichtlijnen voldoen we aan de Wet Bescherming Persoonsgegevens. De richtlijnen zijn van toepassing op alle persoonsgegevens die binnen de organisatie worden verwerkt. Het gaat om geautomatiseerde (elektronische), deels geautomatiseerde en niet geautomatiseerde (papieren) bestanden. Het betreft hier de persoonsgegevens, d.w.z. de gegevens die betrekking hebben op een natuurlijke persoon.

5.2 Plaatsingsbeleid

Ouders kunnen hun kind inschrijven door een inschrijfformulier in te vullen. Zodra wij het inschrijfformulier hebben ontvangen, nemen wij contact met u op. Hierbij wordt gekeken naar de datum van inschrijving en het postcodegebied (dit om overlast met auto's zoveel mogelijk te beperken).

5.3 Kenningsmakingsgesprek en rondleiding

De eerste kennismaking met het kinderdagverblijf is meestal per telefoon of via de website www.zandhofje.nl. Wanneer wij een inschrijfformulier ontvangen of een aanvraag voor een rondleiding, wordt er een afspraak gemaakt voor een rondleiding. Bij de rondleiding kunnen de ouders het kinderdagverblijf uitgebreid bekijken, krijgen zij alle informatie over het kinderdagverblijf en het beleid en kunnen zij vragen stellen.

5.4 Wennen

Als ouders besloten hebben dat zij hun kind op ons kinderdagverblijf willen plaatsen, maken we een afspraak om hun kind te laten wennen. Wennen is meestal twee keer

een ochtend. Dit vindt meestal plaats in de week voordat het kind daadwerkelijk naar zandhofje komt. Als een kind de eerste keer komt wennen dan maken we meestal een afspraak na 9.00, zodat de leidsters alle aandacht voor de ouders hebben en al hun vragen kunnen beantwoorden.

Als het kind komt wennen moeten ouders voeding meenemen. Borstvoeding moet gekoeld worden meegebracht en direct aan de leidster worden overhandigd, zodat ze het in de koelkast kan zetten. Kunstvoeding kan het beste worden meegebracht in doseerbakjes. Verder moeten ouders zelf een fles meebrengen, speen/knuffel indien nodig, reserve kleding en een slaapzakje. Ieder kindje heeft een eigen mandje waar de reserve kleding en speen en knuffel in bewaard worden. De ouders moeten aan het eind van de dag de fles, speen, en doseerbakjes weer meenemen. Reserve kleding mag op zandhofje blijven, maar moet wel regelmatig gecontroleerd worden.

5.5 Mededelingenbord

Op elke groep is een whiteboard waar dagelijks het dagritme (voeding, slapen en bijzonderheden) op genoteerd is. Dit bord is geen vervanging van het gesprek met de leidster en ouder aan het eind van de dag, maar dient als een geheugensteuntje en een kort overzicht. Verder hangt er ook in de gang een mededelingen bord hierop staat aangegeven welke leidsters er op de groepen staan en met welk thema we werken. Verder hangt hier ook het inspectierapport ter inzage.

5.6 Oudercommissie

Het kinderdagverblijf heeft een oudercommissie waarin elke groep door twee ouders wordt vertegenwoordigd. De oudercommissie heeft een adviserende rol ten aanzien van

de algemene organisatie van het kinderdagverblijf en draagt zelf zorg voor haar nieuwe

leden. De oudercommissie informeert de leidinggevenden over gemeenschappelijke standpunten en adviseert hen op basis van die standpunten. De oudercommissie kan adviseren over alle zaken die de inhoudelijke kinderopvang betreffen, zoals bijv.:

- het dagprogramma
- samenwerking
- verzorging/voeding
- pedagogisch beleid
- oudercontacten

Niet tot de taken van de oudercommissie behoren die onderwerpen en zaken die tot de

competentie van de directie behoren, zoals bijv.:

- personeelsbeleid en rechtspositieregeling medewerkers, arbeidsovereenkomsten, ontslag- en benoemingsprocedures
- financieel beleid en accommodatiebeleid

5.7 Klachtenbehandeling

Het kan gebeuren dat er eens iets mis gaat in de communicatie tussen leidster en ouders

of dat een ouder niet helemaal tevreden is over de opvang van het kind om wat voor

reden dan ook. Er van uitgaande dat een leidster op het kinderdagverblijf sociaalvaardig is, zal zij voldoende tact en invoelingsvermogen bezitten om de emoties (want het gaat om kinderen) niet onnodig te doen oplopen.

Een klacht ontstaat meestal wanneer communicatie moeizaam verloopt of zelfs helemaal stopt of omdat iemand te laat, niet of onjuist geïnformeerd is. Het behoort tot de taak van ons kinderdagverblijf om in een dergelijke situatie de communicatie weer op gang te brengen. Uitgangspunten hierbij zijn dat de klacht serieus genomen wordt en dat het probleem zo snel mogelijk verholpen wordt: het liefst door degene die in eerste instantie bij de klacht betrokken is. Zij is immers degene die het meest direct met ouder en kind te maken heeft.

Wanneer een ouder een klacht heeft over de wijze waarop een leidster het kind bejegend of verzorgt, dient de ouder deze klacht in eerste instantie bij de leidster neer te leggen omdat zij degene is die bij machte zou moeten zijn om een oplossing aan te dragen. Wanneer de betrokken partijen samen niet tot overeenstemming kunnen komen, dan kunnen de leidster en/of ouder zich wenden tot de leidinggevende van het kinderdagverblijf, omdat zij verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de geboden opvang.

Over het algemeen is interventie van de leidinggevende voldoende om de communicatie weer op gang te brengen en wordt het probleem naar tevredenheid van betrokken partijen opgelost. Desalniettemin zou het voor kunnen komen dat een ouder een klankbord nodig heeft voor een bepaald probleem. In dat geval kan de ouder zich met zijn klacht richten tot een aangewezen lid van de oudercommissie die de klacht in behandeling neemt. Ook hierbij geldt dat het doel is om de communicatie weer zo snel mogelijk op gang te brengen. Bij een onbevredigende behandeling van de klacht kan de ouder te allen tijde contact opnemen met De geschillencommissie kinderopvang en peuterspeelzalen www.degeschillencommissie.nl 070 3105310 maandag t/m vrijdag 9.00 -17.00. Voordat u een klacht indient bij de geschillencommissie doet u er verstandig aan eerst het Klachtenloket Kinderopvang in te schakelen: www.klachtenloket-kinderopvang.nl 0900-1877 maandag t/m vrijdag 9.00-17.00

6 Hygiëne en Veiligheid

Wij Streven naar een gezonde en veilige omgeving voor de kinderen. Dat betekent het vermijden van gezondheidsrisico's, onder andere door het kinderdagverblijf goed schoon te houden, ons aan het veiligheidsbeleid en gezondheidsbeleid te houden. In veiligheidsbeleid en gezondheidsbeleid worden grote risico's onderkend en worden maatregelen getroffen. Ook wordt beschreven hoe kinderen wordt geleerd om te gaan met kleine risico's. Het beleid en het bijbehorende plan van aanpak is ontwikkeld samen met de leidsters. Het beleid wordt actueel gehouden door een

jaarlijkse evaluatie of na gebeurtenissen die daartoe aanleiding geven. (bijvoorbeeld een verbouwing, ongeval, nieuwe inzichten e.d.)

7 Achterwacht

Indien er aan de leidster-kind-ratio wordt voldaan en er slechts een leidster op het kinderdagverblijf aanwezig is dan dient er een achterwacht geregeld te zijn. De achterwacht dient binnen een kwartier op het kinderdagverblijf aanwezig te kunnen zijn. Het telefoonnummer van de achterwacht(en) staan in de telefoonlijst aanwezig op Zandhofje.

8 Vierogenprincipe

Wat houdt het vierogenprincipe in?

Het vierogenprincipe houdt in dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren; de beroepskracht of beroepskracht in opleiding kan de werkzaamheden uitsluitend verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Gedurende de dag is de sociale controle op de medewerkers en kinderen groot. Zandhofje maakt gebruik van cameratoezicht. De camera's zijn aanwezig in elke ruimte van de benedenverdieping. Hierdoor kunnen we toch voldoen aan het vierogenprincipe, ook als er één leidster op de groep aanwezig is. De directie heeft toegang tot de camerabeelden en controleert regelmatig of alles op de groep naar behoren verloopt.

Begin van de dag:

's Ochtend tussen 7.30 en 8.00 is er één leidster aanwezig, maar komen er voortdurend ouders binnen om hun kinderen te brengen en extra toezicht d.m.v. camera's. De leidster is dus niet alleen met de kinderen.

Om 8.00 komt er een tweede leidster. De leidsters blijven samen beneden tot 9.00. Om negen uur komen de volgende leidsters en stagiaires. De leidsters die boven werken nemen de kinderen mee naar boven.

Op zandhofje zijn de deuren van de groepsruimten altijd open, iedereen kan spontaan binnen lopen en je hoort elkaar ook. Verder is de keuken beneden en de slaapruijnte beneden terwijl veel knutselmateriaal weer boven staan, waardoor leidsters voortdurend even bij elkaar kunnen binnen lopen. De slaapkamer grenst aan de benedengroep dus je hoort op de groep alles wat er in de slaapkamer gebeurt. Er zijn geen aparte verschoningsruimtes, de kinderen worden op de groep verschoont.

Op de bovengroep staan de deuren ook open. De leidster van het kinderdagverblijf loopt regelmatig binnen om te vragen hoe het gaat. Ook staan boven de wasmachines en een extra koelkast, ook daarvoor zijn er vaak leidsters boven te vinden. Verder spelen de wat grotere kinderen van beneden ook regelmatig in de speelruimte boven.

Pauze tijd:

De exacte tijd wanneer de leidsters pauze hebben is afhankelijk van het dagprogramma van de kinderen. Dit zal zijn tussen 13.30-15.00. De wakkere peuters spelen op de bovengroep in het kader van open deuren beleid. De leidsters gaan individueel of met twee tegelijk met pauze. Er blijven één of meerdere leidsters op de groepen. Op de slaapruijnte staat een babyfoon, zodat als er geen leidsters in de buurt van de slaapruijnte zijn, we de babyfoon kunnen gebruiken.

Einde van de dag:

Aan het eind van de dag meestal rond half zes zijn er weer twee leidsters die afsluiten. Dan heb je weer de sociale controle van de ouders die hun kinderen komen halen en extra toezicht d.m.v. de camera's. Op rustige dagen woensdag en vrijdag, wanneer er heel weinig kinderen zijn, is er meestal een leidster en een stagiair aanwezig en is er extra toezicht d.m.v. camera's.